

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международных отношений

КЛИМОВИЧ

Альгерд Дмитриевич

ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ РЕЖИМА НЕРАСПРОСТРАНЕНИЯ
ЯДЕРНОГО ОРУЖИЯ И ЯДЕРНОГО РАЗОРУЖЕНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЯХ

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат исторических наук,
доцент А. В. Тихомиров

Допущен к защите
«__» 2024 г.
Зав. кафедрой международных отношений
доктор исторических наук, профессор
Ю.И. Малевич

Минск, 2024

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Климовича Альгерда Дмитриевича

Проблемы сохранения режима нераспространения ядерного оружия и ядерного разоружения в современных международных отношениях

1. Структура и объем дипломной работы.

Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата, введения, двух глав, заключения, списка использованных источников и литературы. Общий объем работы составляет 88 страниц. Список использованных источников и литературы занимает 12 страниц и включает 118 позиций.

2. Перечень ключевых слов.

РЕЖИМ ЯДЕРНОГО НЕРАСПРОСТРАНЕНИЯ, ДОГОВОР О НЕРАСПРОСТРАНЕНИИ ЯДЕРНОГО ОРУЖИЯ (ДНЯО), ЗОНЫ, СВОБОДНЫЕ ОТ ЯДЕРНОГО ОРУЖИЯ, ЭКСПОРТНЫЙ КОНТРОЛЬ, СУЩНОСТЬ, МЕХАНИЗМЫ, ПРОБЛЕМЫ, ВЫЗОВЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ, ЯДЕРНОЕ РАЗОРУЖЕНИЕ, ЯДЕРНОЕ СДЕРЖИВАНИЕ, ЯДЕРНОЕ ОРУЖИЕ.

3. Текст реферата.

Объект исследования – процессы нераспространения ядерного оружия и ядерного разоружения в прошлом, настоящем и будущем.

Предмет исследования – конкретные аспекты, механизмы процессов ядерного нераспространения и разоружения, их генезис, эволюция, особенности, достижения и провалы, проблемы и перспективы.

Цель исследования – раскрытие сути процесса нераспространения ядерного оружия, а также анализ процессов ядерного разоружения с точки зрения их реального влияния на стратегическую стабильность.

Методы исследования. При выполнении данного исследования использовались как общенаучные методы анализа, синтеза, сравнения, так и специальные историко-политические (системный, историко-генетический, историко-типологический).

Полученные результаты и их новизна. Новизна дипломной работы состоит не только в составлении комплексного и максимально актуального обзора различных аспектов действующего режима ядерного нераспространения, но и в формулировании относительно нового подхода к процессу ядерного разоружения в свете потенциала американских ядерных вооружений и политики США в этой области.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы. Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

Рекомендации по использованию результатов работы. Результаты работы могут быть использованы в процессах принятия конкретных решений, касающихся вопросов стратегической стабильности, либо просто для получения представления о текущих тенденциях ядерного нераспространения и разоружения.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНАЙ РАБОТЫ

Клімовіча Альгерда Дзмітрыевіча

Проблемы захавання рэжыму нераспаўсюджвання ядзернай зброі і ядзернага раззбраення ў сучасных міжнародных адносінах

1. Структура і аб'ём дыпломнай работы.

Дыпломная работа складаецца з задання на дыпломную работу, зместа, рэферата, уступу, двух раздзелаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і літаратуры. Агульны аб'ём працы складае 88 старонак. Спіс выкарыстаных крыніц літаратуры займае 12 старонак і ўключае 118 пазіцый.

2. Пералік ключавых слоў.

РЭЖЫМ ЯДЗЕРНАГА НЕРАСПАЎСЮДЖВАННЯ, ДАГАВОР АБ НЕРАСПАЎСЮДЖВАННІ ЯДЗЕРНАЙ ЗБРОІ (ДНЯЗ), ЗОНЫ, СВАБОДНЫЯ АД ЯДЗЕРНАЙ ЗБРОІ, ЭКСПАРТНЫ КАНТРОЛЬ, СУТНАСЦЬ, МЕХАНІЗМЫ, ПРАБЛЕМЫ, ВЫКЛІКІ, ПЕРСПЕКТЫВЫ, ЯДЗЕРНАЕ РАЗЗБРАЕННЕ, ЯДЗЕРНАЕ СТРЫМЛІВАННЕ, ЯДЗЕРНАЯ ЗБРОЯ.

3. Тэкст рэферата.

Аб'ект даследавання – працэсы нераспаўсюджвання ядзернай зброі і ядзернага раззбраення ў мінулым, сучаснасці і будучыні.

Прадмет даследавання – канкрэтныя аспекты, механізмы працэсаў ядзернага нераспаўсюджвання і раззбраення, іх генезіс, эвалюцыя, асаблівасці, дасягненні і правалы, праблемы і перспектывы.

Мэта даследавання – раскрыццё сутнасці працэсу нераспаўсюджвання ядзернай зброі, а таксама аналіз працэсаў ядзернага раззбраення з пункту гледжання іх рэальнага ўплыву на стратэгічную стабільнасць.

Методы даследавання. Пры выкананні даследавання выкарыстоўваліся як агульнанавуковыя методы аналізу, сінтэзу, параўнання, так і спецыяльныя гісторыка-палітычныя (сістэмны, гісторыка-генетычны, гісторыка-тыпалагічны).

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Навізна дыпломнай работы складаецца не толькі ў складанні комплекснага і максімальна актуальнага агляду розных аспектаў дзеючага рэжыму ядзернага нераспаўсюджвання, але і ў фармуляванні адносна новага падыходу да працэсу ядзернага раззбраення ў свяtle патэнцыялу амерыканскіх ядерных узбраенняў і палітыкі ЗША ў гэтай галіне.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы. Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў працы. Вынікі працы могуць быць выкарыстаны ў працэсах прыняцця канкрэтных рашэнняў, якія тычацца пытанняў стратэгічнай стабільнасці, альбо проста для атрымання ўяўлення пра сучасныя тэндэнцыі ядзернага нераспаўсюджвання і раззбраення.

DIPLOMA THESIS ABSTRACT

Klimovich Alherd Dmitrievich

The problems of maintaining the nuclear non-proliferation regime and nuclear disarmament in modern international relations

1. Structure and volume of the diploma thesis.

The thesis consists of a thesis assignment, a table of contents, an abstract, an introduction, two chapters, a conclusion, a list of references. The total volume of the thesis is 88 pages. The list of references occupies 12 pages and includes 118 positions.

2. Keywords.

NUCLEAR NON-PROLIFERATION REGIME, TREATY ON THE NON-PROLIFERATION OF NUCLEAR WEAPONS (NPT), NUCLEAR-WEAPON-FREE ZONES, EXPORT CONTROL, ESSENCE, MECHANISMS, PROBLEMS, CHALLENGES, PROSPECTS, NUCLEAR DISARMAMENT, NUCLEAR DETERRENCE, NUCLEAR WEAPONS.

3. Text of the abstract.

The object of the thesis is the processes of nuclear nonproliferation and nuclear disarmament in the past, present and future.

The subject of the thesis is specific aspects, mechanisms of nuclear nonproliferation and disarmament processes, their genesis, evolution, features, achievements and failures, problems and prospects.

The purpose of the thesis is to reveal the essence of the nuclear nonproliferation process, as well as to analyze the processes of nuclear disarmament in terms of their real impact on strategic stability.

Research methods. In carrying out this research, both general scientific methods of analysis, synthesis, comparison, and special historical and political methods (systemic, historical-genetic, historical-typological) were used.

The results obtained and their novelty. The novelty of the thesis consists not only in compiling a comprehensive and maximally relevant overview of various aspects of the current nuclear non-proliferation regime, but also in formulating a relatively new approach to the process of nuclear disarmament in the light of the potential of American nuclear weapons and U.S. policy in this area.

Authenticity of the materials and results of the diploma thesis. The materials used in the diploma thesis and its results are authentic. The research has been done independently.

Recommendations on the use of results of the diploma thesis. The results of the paper can be used in the processes of making specific decisions related to issues of strategic stability, or simply to get some idea of current trends in nuclear non-proliferation and disarmament.